

a természet szemlélése közben betölti. Erkölcsi, jellemképző hatása éppen abban áll az alpinizmusnak, hogy felülemelkedik a hétköznapi életre s a léleknek legnemesebb tulajdonságai kifejllesztésére ad alkalmat.

Nemzetközi kapcsolatok terén igen értékes szolgálatokat végez az alpinizmus. Egymást megismerni, igazán megbecsülni csak akkor fogják a nemzetek, ha fiaik kölcsönösen érintkeznek egymással. A legközvetlenebb érintkezést, a legigazibb megismerést éppen a turistaság biztosítja. A turistaság képes a legnagyobb tömegeket megmozgatni, az idegenforgalom jövő fejlődése a polgári idegenforgalom lesz, mely a fényűző berendezkedések helyett az egészséges egyszerűséget keresi. Magyarországon szoros együttműködés van a Magyar Turista Szövetség és az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács között. Ilyen kapcsolatot kell a többi nemzeteknél s nemzetközi téren is létesíteni.

Az országhatárokat a föld alatt szelő barlangok problémája a tudományos kutatás és a nemzetközi turistaság szempontjából.

A nemzetközi turistakongresszuson előadta: **Dr. Kaffka Péter**, a M. K. E. ügyv. alelnöke.

A természet nem ismer országhatárokat, de az országok határai mindenkor a természet elhatárolásait keresték: a nagy vizeket és a hegyvidékeket. A térképen meghúzott vonal nemcsak nemzetek sorsát dönti el, hanem jelentős szerepet játszik a turista életben is. Hegygerinceken, csúcsokon és völgyeken végighúzódnak országhatár virágzó turistavidékek életét béníthatja meg.

Most, hogy Európa térképét újabb gátlóbarázdák szántják végig, égető feladattá vált, hogy a turistaság fejlődésének sorompóit valami úton-módon megnyissa egy nemzetközi szerv.

A nemzetközi turistakongresszus hivatott arra, hogy kezdeményezze annak a módnak a felkutatását, amivel a legszebb vidékeken végighúzódnak határok dermesztő hatását eliminálni lehet.

A turistaság szempontjából a határok nemcsak az útlevél és vízum kényelmetlenségét jelentik, hanem nagyon sokszor lehetetlenné teszik egy-egy menház, turistaút vagy sportpálya megfelelő megépítését, sőt az új határok egyes már meglévő turistaalkotásokat is a pusztulás veszedelmének teszik ki. Ma már nem egy tönkrement turistamunka hirdeti egy országhatár turistaproblémáinak megoldására alakult nemzetközi szerv hiányát. Hány menedékház vesztette el munkaterületét, mennyi szép völgy és hegy lett jóformán megközelíthetlenné. Hány sportút vagy sí-sáncot romboltak el, mert a sáncrel leugró már egy másik ország területére röpülne le.

Egy kirívó példa illusztrálja legjobban ennek az áldatlan állapotnak a bénító hatását:

Az Aggteleki cseppkőbarlang a mai magyar—cseh országhatár közelében fekszik, a határvizsgálóbizottságnak köszönhető, hogy nem vágták le a barlang fejét és nem kapcsolták a magyar terület alatt fekvő barlang bejáratát Csehországhoz. A legjobb közlekedés lehetőségét és a teljes tudományos feltárását azonban mégis elvágja az új országhatár.

Hosszúszó közelében szlovéniai területen pár év előtt hatalmas barlangot fedeztek fel, ami kétségtelenül az Aggteleki barlangrendszerhez tartozik, hiszen ugyanannak a pataknak a vize folyik benne végig.

Ma itt is, ott is szétforgácsolt erők küzdenek a barlang feltárásáért, kultúrálásaért és ha véletlenül a két barlang között megvolna az összeköttetés a határörök felsőbb parancsra már régen elfalazták volna azt.

Mi volna az eredménye annak, ha egy nemzetközi turistaszerv lehetővé tenné a két barlang felmérésének egybevetését és az összeköttetés, valamint együttműködés megteremtését.

Mintegy 20 km hosszan elnyúló gyönyörű, változatos barlang nyílna meg Európa szeme előtt. És ha ez a nemzetközi szerv teljes egészében leküzdene a határmenti bajokat, akkor lehetővé tenné azt is, hogy megépüljön az egész világ legsudálatosabb turistavasútja.

A cseh fővonalról egy szárnyvonal indulna ki, Hosszúszónál befutna a barlangba és Aggtelek alatt elhaladva Jósavónál hagyná el a hegyet, hogy egy pár kilométer felszíni út után belesatlakozzon a magyar fővonalba.

Ennek az utópisztikus ábrándnak eléréséig még hosszú útat kell taposnia a turistakongresszusnak, de minden lépés, amit e téren elér, turistakultúra haladásának egy-egy állomását fogja jelenteni.

Az említett konkrét példán kívül még száz és száz gyönyörű vidék várja, hogy valami úton-módon lehulljanak róla az országhatár bénító bilincsei.

Ezen meggondolások arra készítették a M. K. E.-et, hogy a nemzetközi turista-kongresszusnak a következő javaslatot tegye:

Delegáljon a kongresszus egy nemzetközi bizottságot, amelynek feladata volna egy olyan szerv létesítése, melynek megvan a megfelelő szervezete és hatásköre ahhoz, hogy a határmenti turisztikai gátlásokat nemzetközileg orvosolni tudja. Ez egy olyan szerv volna, ahol a határmenti panaszok és alkotási tervek meghallgatásra lelnek, ahol tanácsokat adnak, orvosolnak egyes sérelmeket és megteremtik az összeköttetést az idegen államok egyes képviselői között.

Ennek a bizottságnak legyen első, hatalmas feladata a Hosszúszó—Aggtelek—Jósvafő barlangjainak kapcsolatbahozása, hogy egy, a világ turistakultúráját magához vonzó csudálatos alkotással bizonyítsa be azt, hogy a turistaság a természet szeretetében egyesíti, közös munkára fogja össze a határok mentén is, a ma fegyvereket szorongató kezeket.

Klimatologiai elmékedések.

A nemzetközi turistakongresszuson előadta: **Dr. Guhr Mihály**, a Karpathenverein elnöke.

Amíg az időről úgyszólván naponta beszélünk, az éghajlatot, a klímát ritkán szokták említeni. Úgy látszik, mintha ez az iskolában tanultakkal el volna intézve. Akkoriban a földrajzi szélességi fokok segítségével osztottuk fel a földet, a naptól kapott melegmennyiség szerint különböző éghajlati övekre és pedig a forró vagy trópusi, a mérsékelt és a hideg vagy sarki égővre. Ha körülnézünk, látjuk, hogy az égővek határaival együtt halad a különböző növényfajták fellépése. A növény, amely egész életét a szabadban tölti, pontosan jelzi a rendszerinti hőfokot. A növényvilág képe egészen biztos támpont a klimatikus tájékozódásnál.

Az égővek leggyakoribb jellemző növényei az egyenlítőről az északi sarkig: a pálma, a szőlő, a bükkerdő, a tülevelű fák, a steppe- és tundrafüvek, végül az örökös hó. A hegycsúcsoknál a növények szintén övszerűen lépnek fel, amely öveknek felső határait nem a szélességi fokok, hanem az isohyps-isobar (ezek a tenger színe felett egyenlő magasságban lévő pontok) összekötővonalai alkotják.

Az égővek határai úgy a föld felületén észak felé — a tengerszín magasságában — mint a hegycsúcsok magasság irányában egyaránt élesek. A melegebb hőfokokhoz a növények könnyen hozzászoknak és a délibb vagy barometrikus szempontból mélyebben fekvő égővhatárt könnyen átlépik, de nagyobb hideget, mint amilyen környezetüknek szokott hőfoka, nem tudnak elviselni. Ez a magyarázata annak, hogy az égővek határai a hidegebbik irányban olyan élesvonalúak.

A gyakorlatból tudjuk, hogy ezeknek a hegyi övzónáknak felső határai a különböző földrajzi szélesség alatt fekvő hegységek szerint következetesen eltolódnak. Vegyünk három hegyrendszert, az Alpokat, amelyek a 47-ik, a Magas Tátrát, amely a 49-ik és a Riesenhegységet, amely az 51-ik szélességi fok alatt fekszik.

A pálmavidek ezeknél a hegységeknél nem jön számításba, mert mind a három a mérsékelt égőv alatt fekszik.

A szőlő felső határa

az Alpokban	500 m	a tenger színe felett (Veltlin)
a Tátrában	200 „ „ „ „	(Kassa)
a Riesenhegységben	120 „ „ „ „	(Melnik).

Az összefüggő bükkerdő felső határa az Alpokban 1300 m, a Tátrában 800—1000 m, a Riesenhegységben 600 m.

A fenyőerdő felső határa az Alpokban 2000 m, a Tátrában 1500 m, a Riesenhegységben 1200 m.

Az örökös hó alsó határa az Alpokban 2800 m, a Tátrában 2300 m, a Riesenhegységben — elméletileg — 1800 m.

Megszoktuk, hogy az Alpokat a növények fejlődése szerint egységes magassági jellegű vidéknek tekintjük. De itt gyakran zavarba jövünk. Ha például St. Moritzról és Badgasteinről beszélünk, mindkettő az Alpokban fekszik, St. Moritz jellege magas-alpin, Badgastein alpin vagy szubalpin. Úgy látszik, mintha teljesen az egyén önkényétől függne, hogy ezeket a helyeket egyik vagy másik éghajlati övbe sorozza.